

Spm. vedr. de økonomiske konsekvenser ved en forlængelse af forældreorloven svarende til den øremærkede andel til fædre og medmødre

Fra **Sofie Vedel Breidahl**
Falkoner Allé 128, st. 3
2000 Frederiksberg
+45 51 35 21 12
sofiebreidahl@gmail.com

Til **Beskæftigelsesudvalget**
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I forbindelse med det snarlige foretræde vedr. borgerforslaget B40 d. 19. januar 2022 har stillerne af borgerforslaget nogle spørgsmål, som vi håber udvalget i den kommende proces frem mod betænkningen kunne have interesse i at bede beskæftigelsesministeren kommentere på.

Spørgsmål vedr. beregningen af de offentlige merudgifter som følge af B 40:

Til Folketingets førstebehandling af Borgerforslaget B40 blev beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard spurgt til de økonomiske konsekvenser af en forlængelse af den dagpengeberettigede forældreorlov svarende til de øremærkede 9 uger.

Beskæftigelsesministerens svar var, at en sådan forlængelse ville medføre offentlige merudgifter på op til ca. 2,6 milliarder kroner årligt varigt, en beregning ministeren også referede til til førstebehandlingen d. 16. december 2021.

Beskæftigelsesministeren var forinden blevet stillet samme spørgsmål af formand for Beskæftigelsesudvalget Bjarne Laustsen. I ministerens svar til udvalgsformanden d. 10. december 2022, udtalte ministeren, at der er "taget udgangspunkt i et scenarie, hvor alle familier med dagpengeter får ret til og afvikler 9 ugers ekstra orlov med barselsdagpenge. Der er derfor tale om et maksimalt skøn over (red. borger-)forslagets økonomiske konsekvenser". Der er således tale om en beregning, som beror på en forventning om fuldt gennemslag af lovgivningen, dvs. en forventning om, at alle danske fædre og medmødre afholder fulde 9 ugers barsel.

Vil udvalget bede ministeren kommentere på, om ministeren mener, det er et realistisk skøn af de økonomiske konsekvenser at lade beregningen tage udgangspunkt i fuldt gennemslag?

Vil udvalget bede ministeren redegøre for, om beregningen på 2,6 milliarder kroner er foretaget i lyset af det fremsatte lovforslags anvendelsesområde, herunder at fx selvstændige erhvervsdrivende mv. er undtaget - og hvis ikke dette er tilfældet, vil ministeren så oplyse, hvad de offentlige merudgifter er, hvis beregningen blev udarbejdet i lyset af det fremsatte lovforslag og havde tilsvarende anvendelsesområde.

Til sammenligning viser erfaringer fra fx Norge, at ca. 30 procent fædre ikke anvender deres øremærkede barsel. I det nyligt fremsatte barselslovsforslag skønnes det at 90 % af danske fædre vil anvende øremærkningen.

Vil udvalget bede ministeren svare på, hvorfor det i dansk kontekst vurderes, at kun 10 % fædre helt eller delvist fravælger at gøre brug af den forlængede øremærkede ret til orlov, når erfaringer fra vores nærmeste nabolande tegner et andet billede?

Da øremærkning sidst var til debat under statsminister Helle Thorning, udfærdigede Beskæftigelsesministeriet i 2013 en rapport¹, der havde til hensigt blandt andet at undersøge de økonomiske konsekvenser af øremærkningen af en del af retten til barselsdagpenge til fædre.

Af denne rapport fremgik det, at øremærkningen af 9 ugers barsel til fædre vil føre til en stigning af de offentlige udgifter på 600 millioner kroner efter skat og tilbageløb. Hvis vi tager afsæt i, at prissætningen af dagpengeugerne for kvinder er forbundet med samme udgift for staten, så lander vi på, at en forlængelse af dagpengereetten med 9 uger for begge køn vil koste den danske stat 1,2 milliarder kroner. Det er et ret langt stykke fra ministerens oplyste 2,6 milliarder.

Vil udvalget bede beskæftigelsesministeren kommentere på, hvorfor der er så stor divergens mellem de to beregninger af de økonomiske konsekvenser ved en forlængelse?

Spørgsmål vedr. det fremsatte lovforslag om ændring af barselsloven og spædbørns forkortede barsel:

Stillerne af borgerforslaget er bekymrede for, at børn som følge af det fremsatte lovforslag om ændring af barselsloven får afkortet deres barselstid med sine forældre.

Beskæftigelsesministeren har ved førstebehandlingen af borgerforslaget B40 sagt, at der ifølge de seneste beregninger af konsekvenserne af implementeringen af orlovsdirektivet vil være tale om gennemsnitligt 2-3 dage tidligere vuggestart.

Tages der afsæt i andre kilder og beregninger, herunder vurderingen fra forskningsdirektør fra VIVE, Torben Tranæs, vil et realistisk scenarie være, at bestemte grupper af fædre kun i ringe grad forventes at gøre fuld brug af den nye øremærkede forældreorlov². Det drejer sig især om fædre, der har lavere eller ingen uddannelse samt om fædre i de ikke-urbane områder³.

Vil udvalget bede ministeren svare på, hvordan ministeren er nået frem til gennemsnittet på 2-3 dage, herunder præsentere det underliggende datagrundlag?

Vil udvalget bede ministerierne redegøre for, hvorledes det er forventningen, at de 2-3 dage fordeler sig, herunder:

... om de 2-3 dage i gennemsnit fordeler sig jævnt på de ca. 35.000 familier, som ministeriet forventer vil blive ramt af øremærkningen, eller om det kan ske, at

1

<https://bm.dk/arbejdsmraader/analyser-publikationer/rapporter-publikationer/rapporter-publikationer/2013/rapport-om-oeremaerket-barsel/>

2

<https://www.berlingske.dk/nyheder/faedre-vil-ikke-benytte-sig-af-de-ni-oremaerkede-uger-og-det-vil-afhjaelpe>

3 <https://cevea.dk/analyse/barselsligestilling-i-sneglefart-isaer-blandt-kortuddannede-og-i-provinsen/>

de 2-3 dage i gennemsnit rammer færre familier, hvorved spædbørn i disse familier sendes væsentlige tidligere i institution?

... hvilke grupper af fædre, der forventes at henholdsvis anvende øremærkningen og ikke anvende øremærkningen i særlig høj grad?

Med venlig hilsen

Stillerne borgerforslaget B40

Lisbeth Odgaard Damm, Nanna Høyrup Andersen, Thomas Trøster, Marina Guldborg Eggers-Krag, Katrine Spiegelhauer, Sofie Maria Brand, Gry Søbye, Miw Wedsgaard Storm, Sofie Vedel Breidahl

samt

Formand for Forældre og Fødsel, Mie Ryborg-Larsen

Formand for Børnenes Bureau, Pernille Toop

Stifter og talspersoner for Familiepolitisk Netværk, Karen Lumholt